Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/2142

29.9.2026

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/2142,

25. september 2026,

millega võimaldatakse Itaalial anda kultuuripärandi kaitse eesmärgil luba sulfurüülfluoriidi sisaldavale biotsiidile

(teatavaks tehtud numbri C(2026) 6676 all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist, ([1]) eriti selle artikli 55 lõiget 3,

olles konsulteerinud alalise biotsiidikomiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Sulfurüülfluoriid kanti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/8/EÜ ([2]) I lisasse toimeainena kasutamiseks tooteliikidesse 8 ja 18 kuuluvates biotsiidides. Vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artiklile 86 loeti sulfurüülfluoriid seega kuni 31. detsembrini 2018 heakskiidetuks tooteliikidesse 8 ja 18 kuuluvates biotsiidides kasutamiseks.

(2) Tooteliikidesse 8 ja 18 kuuluvates biotsiidides sulfurüülfluoriidi kasutamise heakskiidu uuendamise taotlused esitati 28. juunil 2017 vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artikli 13 lõikele 1.

(3) Komisjoni rakendusotsuses (EL) 2024/2402 ([3]) leiti, et ei ole võimalik kindlaks teha, kas sulfurüülfluoriid vastab määruse (EL) nr 528/2012 artikli 5 lõike 1 punktides c ja d osutatud kriteeriumidele ja kas määruse (EL) nr 528/2012 artikli 4 lõikes 1 sätestatud tingimused on endiselt täidetud. Seetõttu ei pikendatud heakskiitu kasutada sulfurüülfluoriidi tooteliikidesse 8 ja 18 kuuluvates biotsiidides.

(4) Itaalia esitas 16. aprillil 2026 vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artikli 55 lõikele 3 komisjonile taotluse erandi tegemiseks kõnealuse määruse artikli 19 lõike 1 punktist a; oma taotluses palus Saksamaa, et tal lubataks anda luba biotsiidile „Vikane“ kultuuripärandi kaitse eesmärgil, eelkõige selleks, et kaitsta puitosadega suuri paikseid kultuuripärandi objekte, näiteks kirikuid, tuuleveskeid ja muid ajaloolisi hooneid.

(5) „Vikane“ on määruse (EL) nr 528/2012 V lisas määratletud tooteliiki 8 (puidukonservandid) kuuluv biotsiid, mis sisaldab toimeainena sulfurüülfluoriidi ning on ette nähtud kasutamiseks fumigatsiooni alal väljaõppe saanud spetsialistide poolt.

([1]) ELT L 167, 27.6.2012, lk 1, ELT: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT L 123, 24.4.1998, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/8/oj).
([3]) Komisjoni 12. septembri 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/2402, millega jäetakse pikendamata tooteliikidesse 8 ja 18 kuuluvates biotsiidides sulfurüülfluoriidi kasutamise heakskiidu kehtivusaeg vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 528/2012 (ELT L, 2024/2402, 13.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/2402/oj).

(6) Kultuuripärandit võivad kahjustada mitmesugused kahjurid putukatest mikroorganismideni. Mõned putukaliigid, kes kasutavad puitu toiduallikana, võivad põhjustada ehituspuidule tõsist kahju ja neid tuleb tõrjuda. Kultuuripärandi säilitamise tavades on kesksel kohal kahju ärahoidmine ja algmaterjali võimalikult suures mahus säilitamine. Puiduüraskid võivad tõsiselt kahjustada väärtuslikke ehituskonstruktsioone (nt talad, põrandalauad, tahveldis) ja puitdetaile (nt sisseehitatud kapid, kirikute altarid). Ulatuslikud putukarüüsted võivad juhul, kui ehituspuit on lubamatult palju kahjustada saanud, ohustada ka ehitise struktuuri. Asjakohase töötluseta võivad ehitised pöördumatult kahjustuda, mis seab kultuuripärandi tõsisesse ohtu.

(7) Itaalia esitatud teabe kohaselt näib „Vikane“ kasutamine olevat ainus tõhus kahjurite tõrje meetod, mida saab kasutada puitosadega suurte paiksete kultuuripärandi objektide puhul ilma neile kahju tekitamata. Kui kahjureid on palju, nende levik ulatuslik ja nad on sügavale puidusse tunginud, võib neid olla raske tõrjuda muude meetoditega, mille mõju võrreldes sulfurüülfluoriidiga on piiratum või lokaalsem. Kiire toime tõttu sobib sulfurüülfluoriid paremini ka väga intensiivse kahjurite leviku korral, kus pidev kahjurirüüste võib isegi lühikese ajaga põhjustada kahjustusi ehitise struktuurile.

(8) Nagu Itaalia taotluses märkis, ei tundu kohapeal toodetud lämmastiku kasutamine olevat seda liiki hoonete töötlemiseks sobiv, kuna hooned on suured, mistõttu ei saa aine nõutavat lämmastikukontsentratsiooni säilitada piisavalt kaua, et tagada tõhus töötlus.

(9) Itaalia sõnul on kahjurite tõrjeks olemas ka muid meetodeid, näiteks kuumtöötlemine, töötlemine madalal temperatuuril ja reguleeritud niiskusega kuuma õhuga töötlemine. Taotlustes esitatud teabe kohaselt on aga kõik muud meetodid piiratud, kuna nende kasutamine töötlemise ajal võib teatavaid materjale kahjustada.

(10) Nagu Itaalia taotluses märgitud, on muud biotsiidide toimeained, mida võidakse kahjurite tõrjeks kasutada (etüleenoksiid, vesiniktsüaniid või fosfaan), halvema ohuprofiiliga kui sulfurüülfluoriid. Lisaks võivad need ained reageerida kultuuripärandi objektides kasutatud materjalidega ja põhjustada pöördumatuid muutusi ning mõnda neist ei ole tooteliiki 8 kuuluvates biotsiidides kasutamiseks heaks kiidetud.

(11) Komisjon on teadlik, et biotsiidis „Vikane“ sisalduva toimeaine tootja, kes on kõnealuse biotsiidi eelmise loa omanik, on väljendanud kavatsust esitada uus taotlus, et saada heakskiit sulfurüülfluoriidi kasutamiseks tooteliiki 8 kuuluvates biotsiidides. Kui heakskiit antakse, võimaldaks see liikmesriikidel tulevikus anda luba tooteliiki 8 kuuluvatele sulfurüülfluoriidi sisaldavatele toodetele, ilma et oleks vaja teha määruse (EL) nr 528/2012 artikli 55 lõike 3 kohast erandit. Sellise taotluse hindamine ja seejärel tootelubade saamine võtab siiski aega.

(12) Itaalia esitatud taotluses sisalduv teave ja põhjendused näitavad, et biotsiid „Vikane“ on kultuuripärandi kaitsmiseks oluline ning praegu puuduvad Itaalias sobivad alternatiivsed meetodid kultuuripärandi objektide, eelkõige suurte paiksete objektide puitosade töötlemiseks, kuna kõigil praegu kättesaadavatel alternatiivsetel meetoditel on puudusi nende sobimatuse tõttu kõigi materjalide töötlemiseks või ei ole neid võimalik kasutada.

(13) Tuginedes Itaalia esitatud teabele ja põhjendustele on asjakohane järeldada, et biotsiid „Vikane“ on Itaalia kultuuripärandi kaitsmiseks hädavajalik ning praegu ei ole selles liikmesriigis sobivaid alternatiive. Seepärast peaks Itaalial olema lubatud anda luba biotsiidile „Vikane“ kultuuripärandi kaitse eesmärgil, eelkõige puitosadega suurte paiksete kultuuripärandi objektide kaitse eesmärgil,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Puitosadega suurte paiksete kultuuripärandi objektide kaitse eesmärgil võib Itaalia anda loa tooteliiki 8 kuuluvale biotsiidile „Vikane“ kuni 30. septembrini 2031.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 25. september 2026

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Olivér VÁRHELYI